

Budgetnotat I

Budgetforslag for 2025 samt overslagsårene 2026, 2027 og 2028

Indhold

Indledning	2
Økonomisk politik	4
Resultatopgørelse	5
Servicerammeopgørelse	7
Anlægsrammeopgørelse	8
Sanktionsmekanismer	9

Indledning

Processen med udarbejdelsen af budgettet for 2025 samt overslagsårene 2026, 2027 og 2028 påbegyndes med Byrådets fastsættelse af tidsplan samt regler og retningslinjer på mødet den 30. januar 2024.

I februar (22.-23.) er der budgetseminar, hvor de egentlige drøftelser af udfordringer og prioriteringer påbegyndes. Her fremlægges også Budgetnotat I (dette notat).

På udvalgmøderne i marts og april drøfter udvalgene emner, der skal indgå i budgetprocessen.

8. april er der deadline for indlevering af udvidelses- og reduktionsforslag, som kræver beregning og analyse i Administrationen, herunder også anlægsprojekter. Denne deadline er fastsat for at give en vis tidsramme til at foretage de nødvendige beregninger, som kan kvalificere og oplyse økonomien i et forslag.

I maj kan udvalgene arrangere budgetdialogmøder.

I juni forelægges en status på det administrative budget til ØU og Byrådet.

Medio juli foreligger, forventeligt, beregninger af konsekvenserne af økonomiaftalen for 2025, og disse vil – sammen med Budgetnotat II – blive udsendt til Byrådet.

22. august er reserveret til budgetseminar for Byrådet, og samme dato forventes det, at Borgmesterens budgetforslag udsendes og sendes i høring.

3. september er der 1. behandling i Byrådet.

5. september er der borgermøde på KommuneTV/Facebook.

Budgetforhandlingsmøde(r) er rammesat til den 18.-19. september.

2. behandling og endelig vedtagelse af budgettet for 2025 finder sted den 8. oktober 2024 i Byrådet.

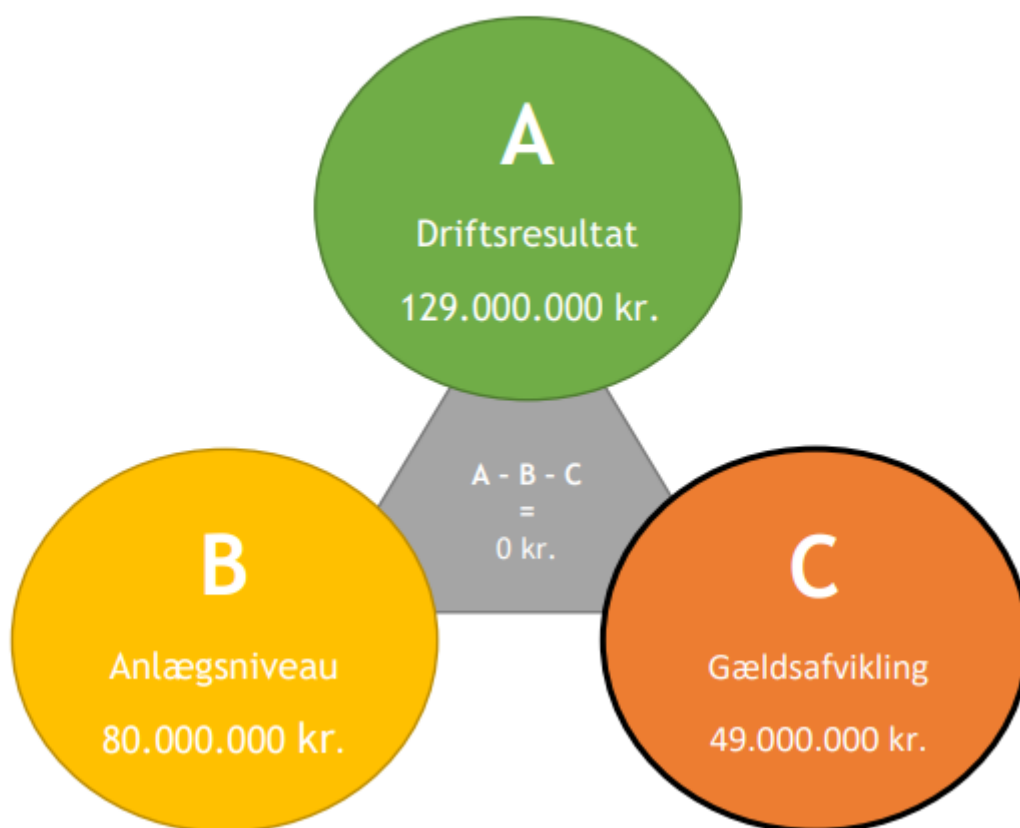
Tabel 1. Budgetnotater.

Budgetnotat I (dette notat)	Ved temadagen/budgetseminaret i februar bliver Budgetnotat I fremlagt, som indeholder en gennemgang af de overordnede økonomiske rammer for budgetlægningen, herunder en status på situationen i forhold til driftsresultat mv. og et skøn over den forventede serviceramme for 2025.
Budgetnotat II	Medio juli udsendes Budgetnotat II, som giver et overblik over status på budgettet efter indarbejdelse af opdaterede skøn for indtægterne fra skatter, tilskud og udligning (iht. statsgarantien) samt indarbejdelse af de tekniske korrektioner, jf. skrivelsen herom. Ved denne udsendelse kendes også de endelige rammer for service- og anlægsudgifter, jf. økonomiaftalen mellem staten (regeringen) og kommunerne (KL).
Budgetnotat III-IV	Disse budgetnotater (III-IV) vil som udgangspunkt følge med 1. og 2. behandlingen af budgetforslaget i Økonomiudvalget og vil – hvis muligt i forhold til tidspunktet for indgåelse af budgetforlig/budgetaftale – indeholde ajourført resultatopgørelse, servicerammeberegning mv.

Økonomisk politik

Den økonomiske politik (ØP) skal sikre, at der overordnet er balance i økonomien ved udgangen af 2025, ved at der er et fornuftigt forhold mellem løbende udgifter og indtægter, en fornuftig kassebeholdning og et faldende gældsniveau. Pejlemærkerne i ØP er illustrerede i nedenstående figur.

Økonomisk balance

Næste kapitel om resultatopgørelsen indeholder en status på, om budgettet for 2024 lever op til målsætningerne i ØP.

Resultatopgørelse

Nedenfor er vist en resultatopgørelse (inkl. balanceforskydninger) for 2024-2027, med Budgetaftalen indregnet.

Afvielser over 20 pct. markeret med **rød**, mens afvielser under 20 pct. markeret med **gul**. Afvielser under 5 pct. er markeret med **grøn**.

Det fremgår bl.a. af resultatopgørelsen, at den økonomiske politiks målsætninger opfyldes således:

Tabel 2. Status i forhold til økonomisk politik.

Emne	Målsætning	Status	Målopfyldelse	Bemærkninger
Driftsresultat	Overskud på 129 mio. kr. (korrigeret for bufferpulje)	Overskud på 106,9 mio. kr. (korrigeret for bufferpulje)		-
Skattefinansierede anlægsudgifter	80,0 mio. kr.	80,0 mio. kr.		Anlægsniveauet er teknisk fastsat til 80 mio. kr., idet der i 2025 står budget på 6,3 mio. kr. på en udisponeret anlægspulje.
Afdrag på lån/afvikling af gæld	49,0 mio. kr.	49,5 mio. kr.		Der er ikke budgetteret med lånoptagelse i budgetforslag 2025, hvorfor gælden, alt andet lige, forventes reduceret med 49,5 mio. kr.
Gennemsnitlig likviditet (kassebeholdning)	120 mio. kr.	Der budgetteres med et træk på kassebeholdningen på 31,5 mio. kr.		Idet den gennemsnitlige likviditet ved udgangen af 2025 forventes at være ca. 160 mio. kr. (dvs. over målsætningen på 120 mio. kr.) angives gul markering. Faldet i kassebeholdningen på 31,5 mio. kr. svarer til et fald på 17,5 pct. i forhold til den forventede kassebeholdning primo 2025 på ca. 180 mio. kr.

Resultatopgørelsen indeholder ikke overslagsår 2028, fordi der stadigvæk ikke foreligger pris- og lønskøn samt nye skøn for indtægterne fra skatter, tilskud og udligning for dette år. De første skøn herfor kan forventes at foreligge i løbet af foråret 2024, når KL udsender de første budgetvejledninger vedrørende 2025.

Tabel 3. Resultatopgørelse.

	<i>I 1.000 kr., netto mht. refusion samt drifts- og anlægsindtægter</i>	Budget- forslag 2025	Budget- overslag 2026	Budget- overslag 2027
	Det skattefinansierede område			
	Indtægter			
	Tilskud og udligning (løbende pl)	-755.990	-823.538	-877.298
	Skatter (løbende pl)	-2.160.327	-2.220.598	-2.256.431
	Indtægter i alt	-2.916.317	-3.044.136	-3.133.729
	Driftsudgifter			
	Driftsudgifter (25-pl)	2.804.240	2.806.486	2.806.320
	Bufferpulje (25-pl)	20.000	20.000	20.000
A	Pris- og lønstigning, Driftsudgifter	0	123.804	253.313
	Driftsudgifter i alt	2.824.240	2.950.289	3.079.632
	Renter i alt	5.150	228	-54
	DRIFTSRESULTAT	-86.927	-93.619	-54.151
	Anlægsudgifter			
	Anlægsudgifter	80.000	80.000	80.000
	Pris- og lønstigning, Anlægsudgifter	0	0	0
	Anlægsudgifter i alt	80.000	80.000	80.000
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-6.927	-13.619	25.849
	Forsyningsvirksomhed			
	Driftsudgifter (25-pl)	-5	-111	-222
B	Anlægsudgifter (25-pl)	2.450	2.350	4.450
	Pris- og lønstigninger, Forsyningsvirksomhed	0	105	216
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHED	2.445	2.344	4.444
C	RESULTAT I ALT	-4.481	-11.274	30.293
	Balanceforskydninger			
	Lån, afdrag	49.519	49.798	50.080
D	Lån, optagelse	0	0	0
	Bufferpulje, modpost	-20.000	-20.000	-20.000
	Øvrige balanceforskydninger	6.494	2.994	-6
	Balanceforskydninger i alt	36.013	32.792	30.074
E	TILGANG/FORBRUG AF LIKVIDE AKTIVER*	31.532	21.518	60.367
F	BALANCE U/I	0	0	0

*Minus (-) = tilgang af likvide aktiver, dvs. forøgelse af kassebeholdningen

Service rammeopgørelse

Service rammen er en af statens metoder til at styre kommunernes økonomi på. Der er sanktionsmekanismer forbundet med at overskride service rammen. Disse udløses dog kun i tilfælde af, at alle 98 kommuner under ét overskrider den aftalte service ramme. Jf. kapitlet om sanktionsmekanismer.

Service rammen er mere fastlåst i sin karakter en kommunernes finansiering (udligningssystemet), i og med at fordelingen af service rammen mellem landets 98 kommuner ikke tager højde for udvikling i demografi eller socioøkonomi, men i højere grad er et politisk spørgsmål.

Tabel 4. Service rammeopgørelse.

<i>I 1.000 kr., hvor intet andet angivet</i>		
A	Opr. vedt. budget 2024	1.878.410
B1	Forventet pris- og lønstigning 2024-2025 i pct. (KL's budgetvejledning for 2024, G.1-1)	4,8%
B2	Forventet pris- og lønstigning 2024-2025 i 1.000 kr. (KL's budgetvejledning for 2024, G.1-1)	90.164
(A*B1)		
C1	Forventet løft af service ramme på landsplan i ØA for 2025	Pt. ukendt
C2	DUT-reguleringer mv. (LC-program mv.)	Pt. ukendt
D		
(A+B2+C1+C2)	Forventet service ramme 2025	1.968.574
E	Opr. budgetforslag 2025 (serviceudgifter)	1.957.478
F (D-E)	Forskel, positiv=råderum	11.095

Anlægsrammeopgørelse

Der foreligger pt. ikke et skøn for anlægsrammen i 2025 for Odsherred Kommune. Dette er i høj grad et spørgsmål om størrelsen på den samlede anlægsramme for kommunerne, som aftales mellem staten (regeringen) og kommunerne (KL) i økonomiaftalen for 2025.

I 2024 var Odsherred Kommunes vejledende anlægsramme på **86,9 mio. kr.**

Anlægsrammen gælder for kommunens skattefinansierede bruttoanlægsudgifter, dvs. anlægsudgifterne fratrukket forsyningsvirksomhed (affaldshåndtering) og ældreboliger samt eventuelle indtægter fra fx salg af fastejendom (derfor brutto).

Sanktionsmekanismer

Kommunernes økonomi er underlagt en række sanktionsmekanismer, som hhv. er fastsat i Lov om kommunal udligning og genelle tilskud til kommuner (§§ 14 og 14 a) og Lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelse af den kommunale skatteudskrivning.

Sanktionsmekanismerne betyder, at

- 1) Udbetalingen af 3 mia. kr. af bloktilskuddet til kommunerne er betinget af, at kommunernes budgetter overholder den aftale, som årligt indgås med regeringen. Overskrides dette, vil det medføre en kollektiv sanktion til kommunerne, som fordeles efter befolkningstal (bloktilskudsnøglen).
- 2) Udbetalingen af 3 mia. kr. af bloktilskuddet er betinget af, at kommunernes regnskaber for året før har overholdt budgettet (budgettet korrigeres af ministeriet for ændrede forudsætninger, fx ændret lovgivning, ændrede pris- og lønforudsætninger). Denne sanktion fordeles kollektivt/individuel i forholdet 40/60. Det betyder, at 40 % af nedsættelsen fordeles efter indbyggertal, mens 60 % fordeles mellem de kommuner, som har overskredet deres budgetter i forhold til disse andel af bruttooverskridelsen (overskridelsen for de kommuner som har overskredet budgettet).
- 3) Hvis den kommunale skatteudskrivning sættes op (gælder udskrivningsprocenter, grundskyldspromiller eller dækningsafgift), nedsættes tilskuddet til de kommuner, som hæver skatten, med 75 % i første år, 50 % i andet og tredje år og 25 % i fjerde år. Resten (fx 25 % i første år) fraregnes det samlede bloktilskud og betales dermed af alle kommuner. Den mindredgift, som staten opnår ved at skulle betale et lavere bloktilskud til kommunerne, anvendes til at sænke bundskatten.

Sanktionsmekanismerne er illustreret i matrixen herunder.

Table 5. Sanktionsmekanismer.

Ramme	Omfang	Vedrører	Sanktion
Service	3 mia. kr.	Budget: ja.	100 % kollektiv
		Regnskab: ja.	40 % kollektiv, 60 % individuelt
Anlæg	1 mia. kr.	Budget: ja.	100 % kollektiv
		Regnskab: nej.	-
Skat	Afhænger af eventuelle skattenedsættelser.	Skatten kan kun reguleres ved budgetvedtagelsen.	År 1: 75 % individuel, 25 % kollektiv. År 2-3: 50 % individuelt, 50 % kollektiv. År 4: 25 % individuel, 75 % kollektiv.